

**У Вінниці з'явилася
кіностудія.
І перший телефільм.**

У молоду дівчину Дусю Підгорець закохується німецький офіцер. Заради того, щоб врятувати дівчат, яких везуть до Німеччини, Дуся, жертвуючи собою, дає згоду стати дружиною Людвіга. Скінчилася війна і на дівчину чекають нові випробування. Її як дружину німецького коменданта арештовують і відправляють до в'язниці. Довести відсутність власної провини вона не може - свідків не залишилося, але вийти на волю їй допомагає молодий слідчий Кім, який закохується в неї.

Минають роки, а Євдокію Підгорець так і не простили за її "гріх", який вона спокутувала все життя (Кім став її чоловіком, та не зміг забути минуле своєї дружини). Війна поклала на її життя непроминальний слід.

Таким є стислий сюжет телевізійного фільму "Покута", поставленого за романом Леоніда Пастушенка у Вінниці режисером Валерієм Шалигою та оператором Сергієм Полуляхом. До речі, це не перша робота актора Вінницького театру імені М.Садовського Валерія Шалиги - 1993 року він екранізував "Три плачі над Степаном" Григора Тютюнника в об'єднанні "Дебют" Київської кіностудії імені О.П.Довженка.

Фільм "Покута" знімали в селі Якушинці неподалік Вінниці. Фільм створений за підтримки науково-виробничого підприємства "Інтегральні технології", обласного управління Ощадбанку, об'єднання "Вінницяхліб", малого підприємства "Меліта", інвестиційної компанії "Вікно". Генеральним спонсором стала фірма "Владимир".

До прем'єри фільму, яка відбулася у Вінниці 22 червня, обласне державне видавництво приурочило вихід сигнального примірника роману "Покута". Л.Пастушенко написав його ще 1968 року, але тоді, після публікації уривку в одному з літературних журналів, книгу, яка вже була в наборі, заборонили як ідеологічно невтриману.

Фільм "Покута" вже переглянули телеглядачі Вінниччини.

(За матеріалами вінницької преси.)

На фото: А.Вольський (Людвіг) і С.Рога (Дуся) у фільмі "Покута". Режисер В.Шалига. ТО "СВ". Вінниця. 1996.

*Фільми,
які ми бачили*

Лариса
БРЮХОВЕЦЬКА

"СТРАЧЕНІ СВІТАНКИ"

Автор сценарію Г.Штонь
Режисер Г.Кохан
Оператор В.Зимовець
Художник В.Заруба
Композитор О.Кива
У ролях С.Романюк, Г.Морозюк, А.Сердюк, М.Романов, М.Баклан, І.Черницький, О.Биструшкін.
Київська кіностудія ім.О.Довженка, 1995.

Що таке бойовик? Кожен скаже, що це фільм, де багато стрілянини і де багато вбивають. І не помилиться. Уподобаний американським кінематографом жанр сьогодні вже не просто "бойовик", а "супербойовик", що означає, що стріляють інтенсивніше. Можливо, любов до цього різновиду пояснюється бажанням всю жорстокість і звірині інстинкти перекинути на екрани, аби в такий спосіб їх поменшало в житті? Можливо, але це лише довільне припущення.

У фільмі "Страчені світанки" також багато стріляють. Але бойовиком цей фільм не назвеш. Якщо в американських фільмах стрілянина сприймається як гра, то у фільмі українському все відбувається надто серйозно, аби це сприйняти тільки як черговий кіносюжет для заваби публіки.

Події повоєнних років на Західній Україні не відпускають пам'ять тих, хто їх пережив, вони довго відгукуватимуться болем у пам'яті народу. То була негласна війна - жорстокий терор НКВС - з одного боку і збройний опір бійців УПА - з іншого. Між двох вогнів - звичайні люди, які не воювали, але яких з "ласки" вождя народів наділяли клеймом "сім'я ворога народу", що означало насильне вивезення до Сибі-

ру. Тобто, у війну були втягнуті не тільки професіонали, жертвами її ставали люди безневинні. Саме про це і йдеться у фільмі "Страчені світанки".

Сприймають фільм, як і ті події, порізно, бо, хоча відтоді й минуло багато років, але свідомість людей ще носить на собі сліди згаданої "ласки", ще ятяться рани, а розколота ідеологами і практиками класової боротьби людська спільнота й досі не осягне, що сутність тої війни була братовбивчою і що влада досягала беззастережної покори населення, нацьковуючи одних на одних і змушуючи людей жити під страхом винищення.

У "Страчених світанках" охоплено невеликий часовий і територіальний простір, але подій фільм вмістив багато. Тому вони сконцентровані - автори послуговуються драматургічним принципом єдності місця і дії. Село на Тернопільщині, кінець літа 1944-го. Поблизу села діє провід УПА, в селі розміщено гарнізон НКВС. Завдання гарнізону - знешкодити "бандитів". Як бачимо, в основі сюжету - конфлікт глобальний - він існує немов би поза волею персонажів фільму. Їм же залишається одне - проявити себе в цих історично запрограмованих умовах. Детермінованість подій, їхня розв'язка для нас, глядачів, також очевидна: ми знаємо хід історії, знаємо, хто переможе у цьому двобої. Тим не менше, дивишся фільм з непослабною увагою - і це свідчить про майстерність його авторів - сценариста, режисера, оператора, акторів, які показали складні історичні події художньо переконливо. Кінематограф з усією силою свого впливу включився у процес вивільнення раніше забороненої інформації, оскільки стали доступними раніше засекречені й заборонені документи, видруковано книги, статті,